

فرهنگ به مقابله با کرونا می‌آید؟

متأسفانه ایران و تعدادی از کشورهای دنیا با ویروس «کرونا» درگیرند که رعایت بهداشت فردی و خودمراقبتی‌ها کلید اصلی برای پیشگیری از این بیمار است. بهداشتی که هنوز دغدغه تعدادی از ما نیست.



متأسفانه ایران و تعدادی از کشورهای دنیا با ویروس «کرونا» درگیرند که رعایت بهداشت فردی و خودمراقبتی‌ها کلید اصلی برای پیشگیری از این بیمار است. بهداشتی که هنوز دغدغه تعدادی از ما نیست.

به گزارش ایسنا، در فرهنگ ایرانی اسلامی درباره بهداشت فردی زیاد خوانده و شنیده‌ایم؛ بهداشت فردی مجموعه عادت‌هایی است که به طور روزانه برای حفظ سلامت خود انجام می‌دهیم. مسواک کردن دندان‌ها، حمام کردن، شستن دست‌ها قبل از خوردن غذا، داشتن حوله شخصی، استفاده از دستمال در هنگام عطسه و سرفه از ابتدایی‌ترین نمودهای بهداشت فردی است.

قابل کتمان نیست که توجه به بهداشت فردی، تضمین‌کننده سلامت و بهداشت جامعه است. به عبارت ساده، با رعایت بهداشت فردی علاوه بر حفظ سلامت خود به بقا و سلامت دیگران نیز کمک می‌کنیم. از این رو بهداشت فردی یک مسئولیت اجتماعی به حساب می‌آید. به ویژه در شرایط حساس کنونی که ویروس گاه کشنده کرونا در کمین تک‌تک ماست.

به دلیل ویژگی‌ها و مختصات ویروس کرونا و عارضه‌های ناشی از آن باید بیش از پیش به بهداشت فردی خود توجه داشته باشیم. شست و شوی مرتب دست‌ها، استفاده نکردن از غذاهای غیرخانگی، مراجعه به پزشک در صورت بروز علائم سرماخوردگی یا آنفولانزا، گرفتن دستمال در مقابل صورت در هنگام عطسه و سرفه از جمله توصیه‌هایی است باید برای حفظ بهداشت فردی رعایت کنیم تا احتمال ابتلا به کرونا را در خود و دیگران به حداقل برسانیم.

متأسفانه هستند کسانی که هنوز در برابر توصیه‌های بهداشتی مقاومت کرده و با گفتن جمله‌هایی مثل دنیا دو روز است، سعی دارند از مسؤلیتی که نسبت به حفظ سلامت خود و دیگران دارند؛ شانه خالی کنند. چرایی بروز چنین اعمال و افعالی، موضوع قابل تأملی است که بررسی آن فرصت دیگری می‌طلبد و شاید مرور فرهنگ اسلام درباره بهداشت و نظافت تعدادی از ما را قانع کند که چرا باید در این زمینه اهتمام بورزیم.

ما در فرهنگ اسلامی رشد و نمو کرده‌ایم که در آن نظافت جزئی از ایمان به حساب آمده و شاید از اولین احادیثی که خیلی‌ها ایمان از کودکی آن را از بر کردیم؛ حدیث «النظافة من الایمان» است. بر مبنای این حدیث پرتکرار از پیامبر اسلام، نبود پاکیزگی ناقص کننده ایمان است.

به هر حال در فرهنگ اسلام رعایت بهداشت فردی و محیط، گامی در مسیر عبادات و جلب رضای خداست. بر اساس آنچه در مقاله بهداشت فردی و محیط در فرهنگ اسلامی ایرانی آمده است، هر حرکت و عمل مثبت انسان در صورت داشتن انگیزه الهی عبادت محسوب می‌شود؛ بنابراین تلاش هر انسانی در جهت رعایت بهداشت، عبادت است.

حدیثی از پیامبر اکرم (ص) نقل شده است با این محوریت که خداوند اسلام را بر پاکیزگی بنیان نهاده است و اسلام پاکیزه است. شما نیز پاکیزه باشید، زیرا به جز پاکیزگان کسی وارد بهشت نمی‌شود. روایت‌هایی از زندگی شخصی پیامبر وجود دارد که ایشان به پاکیزگی خود بسیار اهمیت می‌دادند، به طوری که در سفرها حتماً آیین، سرمه دان، شانه، مسواک و قیچی با خود به همراه داشتند.

در قرآن هم آیه‌هایی وجود دارد که مفسران قرآنی تأکید دارند که در این آیات به ضرورت حفظ سلامت و اهمیت آن اشاره شده است. برای مثال در آیه ای از سوره بقره آمده است که «خدا توبه‌کنندگان و پاکیزگان را دوست دارد». همچنین امام علی (ع) سلامتی و امنیت را دو نعمت الهی می‌دانند. برای همین است که در ادعیه‌های مختلف امامان معصوم، درخواست صحت و سلامتی جسمی مورد تأکید قرار گرفته است.

در مجموع در فرهنگ اسلام به استحمام، بهداشت دهان و دندان، بهداشت مو و ناخن، داشتن لباس پاکیزه و حفظ بهداشت خانه اشاره‌هایی شده است و درباره اهمیت هر یک از اینها روایت‌هایی از زندگی پیامبر اسلام و امامان باقی

مانده است.

به هر حال در چنین شرایطی که کرونا متأسفانه جان تعدادی از هم نوعان و هم وطنان ما را گرفته است، همچنان شاهدیم که عده ای در برابر توصیه های بهداشتی، با بی توجهی عبور می کنند. این موضوع حتما یک معضل فرهنگی است و لازم است متخصصان جامعه شناسی و مطالعات فرهنگی ضمن بررسی تاریخچه و سابقه رعایت بهداشت فردی در ایران، عوامل متأخر تاثیرگذار در این روند، چرایی این وضع را تشریح کنند.

بی شک سیاست های حکومتی و نحوه مواجهه رسانه ها از جمله صدا و سیما، در حفظ بهداشت فردی به منظور مقابله با بیماری ها از جمله کرونا قابل انکار نیست. امیدواریم مقامات و مسئولان ایرانی بدانند که هزینه کردن برای سلامت، نوعی سرمایه گذاری است و با مبنای فکری، از هزینه کردن برای اطلاع رسانی، آگاه سازی و تأمین تجهیزات و امکانات بهداشتی و پزشکی کوتاهی نکنند، چون در صورت ابتلا به ویروس، هزینه درمان آنها بیشتر از پیشگیری خواهد بود. ضمن اینکه افزایش آمار مبتلایان به کرونا یا هر نوع بیماری واگیردار دیگری، امید به زندگی و آرامش عمومی را دچار خدشه می کند.

به هر حال آنچه هر یک از ما بر آن اختیار بیشتری داریم، جسم خودمان است، پس تا رسیدن به شرایطی که عقلانیت بر رفتار همه ما حاکم شود؛ بهتر است که هر یک از ما رعایت بهداشت فردی را از خودمان شروع کنیم.